

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 01 0 K 011289 24 Kž
Sarajevo, 13.05.2024. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Ismete Mujanović kao predsjednice vijeća, dr. sc. Mirze Hukeljića i Sonje Radošević kao članova vijeća, uz sudjelovanje Senide Kurtović kao zapisničarke, u krivičnom predmetu protiv optuženih A. Š., A. R. i M. I., zbog krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 342. stav 2., u vezi sa krivičnim djelima Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. i Krivotvorenje službene isprave iz člana 389. stavovi 1. i 2., a sve u vezi sa članom 54. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, optuženog A. O., zbog krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 342. stav 4., u vezi sa krivičnim djelom Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. i Krivotvorenje službene isprave iz člana 389. stavovi 1. i 2., a sve u vezi sa članom 54. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine i optuženih pravnih osoba „Ortho Medicco“ d.o.o. Cazin i „Bauerfeind“ d.o.o. Bihać, zbog krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 342. stav 3., u vezi sa krivičnim djelima Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. i Krivotvorenje službene isprave iz člana 389. stav 1., a sve u vezi sa članovima 54., 128. stav 1. tačka d) i 133. stavovi 1. i 2. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbi kantonalne tužiteljice iz Bihaća, izjavljenoj protiv presude Kantonalnog suda u Bihaću broj 01 0 K 011289 21 K od 27.11.2023. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 13.05.2024. godine, u prisustvu zamjenika Glavnog federalnog tužitelja Tihomira Jurke, branitelja optuženog A. Š., advokata Alage Bajramovića i Hasana Veladžića iz Bihaća, branitelja optuženog A. R., advokata Omera Abdagića iz Cazina, branitelja optuženog A. O., advokata Nedžada Sarajlije iz Velike Kladuše, branitelja optuženog M. I., advokata Sanina Pešte iz Sarajeva i zastupnika pravne osobe „Bauerfeind“ d.o.o. Bihać, advokata Hasana Veladžića iz Bihaća, a u odsutnosti uredno obaviještenih optuženih A. Š., A. R., M. I., A. O. i zastupnika pravne osobe „Ortho Medicco“ d.o.o. Cazin, donio je

P R E S U D U

Žalba kantonalne tužiteljice iz Bihaća se odbija, kao neosnovana i presuda Kantonalnog suda u Bihaću broj 01 0 K 011289 21 K od 27.11.2023. godine, u odnosu na optužene A. Š., A. R., M. I. i A. O., potvrđuje.

U ostalom dijelu navedena presuda ostaje neizmijenjena.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Bihaću broj 01 0 K 011289 21 K od 27.11.2023. godine optuženi A. Š., A. R., M. I., A. O., prava osoba „Ortho Medicco“ d.o.o. Cazin i pravna osoba „Bauerfeind“ d.o.o. Bihać su, na osnovu člana 299. stav a) Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH), oslobođeni od optužbe da su počinili krivična djela, i to optuženi A. Š., A. R. i M. I. krivično djelo Organizirani kriminal iz člana 342. stav 2., u vezi sa krivičnim djelima Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. i Krivotvorenje službene isprave iz člana 389. stavovi 1. i 2. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH), u vezi sa članom 54. istog zakona, optuženi A. O. krivično djelo Organizirani kriminal iz člana 342. stav 4., u vezi sa krivičnim djelima Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. i Krivotvorenje službene isprave iz člana 389. stavovi 1. i 2. KZ FBiH, u vezi sa članom 54. istog zakona, te optužene pravne osobe „Ortho Medicco“ d.o.o. Cazin i „Bauerfeind“ d.o.o. Bihać krivično djelo Organizirani kriminal iz člana 342. stav 3. KZ FBiH, u vezi sa krivičnim djelima Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. i Krivotvorenje službene isprave iz člana 389. stav 1. KZ FBiH, u vezi sa članovima 54., 128. stav 1. tačka d) i 133. stavovi 1. i 2. istog zakona.

Istom presudom je na osnovu člana 203. stav 1. ZKP FBiH odlučeno da troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava, dok je na osnovu člana 212. stav 4. ZKP FBiH oštećeni Zavod zdravstvenog osiguranja Unsko-sanskog Kantona sa imovinskopравnim zahtjevom upućen na parnični postupak.

Protiv ove presude žalbu je izjavila kantonalna tužiteljica iz Bihaća (kantonalna tužiteljica) zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede Krivičnog zakona, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači tako što će se optuženi oglasiti krivim za krivična djela koja im se stavljaju na teret ili druga krivična djela, ili da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje. Kantonalna tužiteljica je u žalbi zatražila da nadležni tužitelj bude obaviješten o sjednici vijeća ovog suda.

Branitelji optuženih A. Š., A. R., M. I. i A. O. su podnijeli odgovore na žalbu kantonalne tužiteljice, s prijedlogom da se ta žalba odbije kao neosnovana i presuda Kantonalnog suda u Bihaću broj 01 0 K 011289 21 K od 27.11.2023. godine potvrdi. U odgovorima na žalbu, branitelji optuženih su zatražili da budu obaviješteni o sjednici vijeća ovog suda.

Federalni tužitelj je podneskom T01 0 KTOŽ 0023726 24 2 od 22.03.2024. godine predložio da se žalba kantonalne tužiteljice uvaži, pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Na sjednici vijeća ovog suda, koja je u smislu odredbe člana člana 319. stav 3. ZKP FBiH održana u odsustvu uredno obaviještenih optuženih A. Š., A. R., M. I., A. O. i zastupnika pravne osobe „Ortho Medicco“ d.o.o. Cazin, zamjenik Glavnog federalnog tužitelja je naveo kako ostaje kod osnova, navoda i prijedloga iz žalbe kantonalne tužiteljice i navoda

iz podneska od 22.03.2024. godine. Na sjednici vijeća, branitelji optuženih A. Š., A. R., A. O., M. I. i zastupnik pravne osobe „Bauerfeind“ d.o.o. Bihać su naveli da ostaju kod navoda iz datih odgovora na žalbu kantonalne tužiteljice.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama žalbenih navoda, a po službenoj dužnosti i u smislu odredbe člana 321. ZKP FBiH da li je na štetu optuženog povrijeđen Krivični zakon, ovaj sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Osporavajući zaključak prvostepenog suda da krivična djela opisana u dispozitivu optužnice nisu zakonom propisana kao krivična djela, kantonalna tužiteljica u žalbi ističe da je prvostepeni sud prilikom donošenja pobijane presude izgubio iz vida da je u toku priprema za pretres kantonalna tužiteljica u istom krivičnom postupku dostavila prvostepenim sudu sporazume o priznanju krivnje sa optuženim M. A., M. S., G. O., M. S. i K. N., da je u odnosu na ove optužene krivični postupak razdvojen, a zatim da su presudama Kantonalnog suda u Bihaću broj 01 0 K 017387 21 K od 28.10.2021. godine, 01 0 K 17552 21 K od 15.11.2021. godine, 01 0 K 017655 21 K od 24.12.2021. godine i 01 0 K 017654 21 K od 24.12.2021. godine navedeni sporazumi prihvaćeni i da su navedeni optuženi oglašeni krivim za krivično djelo Organizirani kriminal iz člana 342. stav 4., u vezi sa krivičnim djelima Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. i Krivotvorenje službene isprave iz člana 389. stavovi 1. i 2. KZ FBiH, u vezi sa članom 54. istog zakona. U žalbi ističe da je u navedenim presudama prvostepeni sud već utvrdio da su se u radnjama ovih optuženih ispunili kako objektivni, tako i subjektivni elementi bića krivičnog djela za koje su oglašeni krivim, pa u vezi s tim kantonalna tužiteljica ističe da je pogrešan zaključak prvostepenog suda iz pobijane presude da u opisu krivičnog djela iz preambule optužnice nisu navedene činjenice i okolnosti iz kojih bi se zaključilo da su optuženi A. Š., A. R., M. I. i A. O. dobrovoljno pristupili grupi za organizirani kriminal i da su znali da su postali članovi grupe za organizirani kriminal koja je postojala radi činjenja krivičnih djela.

Ovi žalbeni navodi kantonalne tužiteljice nisu prihvatljivi.

Najprije je potrebno istaći da je odredbom člana 295. stav 1. ZKP FBiH propisano da se presuda može odnositi samo na osobu koja je optužena i samo na djelo koje je predmet optužbe sadržane u potvrđenoj, odnosno na glavnom pretresu izmijenjenoj optužnici. Iz ove zakonske odredbe proizilazi da zaključci suda o postojanju obilježja krivičnih djela iz pravomoćnih presuda koje su donijete u drugim krivičnim postupcima nisu relevantni i ne obavezuju sud koji odlučuje u konkretnom predmetu. Naime, sud u svakom konkretnom krivičnom postupku utvrđuje da li su u činjeničnom opisu optužnice opisana sav obilježja krivičnog djela povodom kojeg se vodi taj postupak, pa bi prihvatanje zaključaka suda o postojanju obilježja krivičnog djela iz drugih krivičnih postupaka bilo suprotno načelu prava optuženog na pravično suđenje, kao i prava optuženog na odbranu jer bi sud, na taj način, uskratio optuženom i njegovom branitelju pravo da osporavaju postojanje činjenica i okolnosti koje čine obilježje konkretnog krivičnog djela, a koje bi sud, u takvoj situaciji, samo preuzeo iz drugog krivičnog postupka kao utvrđene. Stoga je u krivičnim postupcima neprihvatljivo pozivanje stranaka na zaključke suda o ispunjenosti obilježja

krivičnih djela iz drugih krivičnih postupaka, odnosno takvo pozivanje stranaka ne obavezuje sud koji odlučuje u konkretnom krivičnom postupku.

U konkretnoj situaciji, prvostepeni sud je u pobijanoj presudi naveo (stranica 20. pobijane presude) da je u toku priprema za pretres u istom krivičnom postupku kantonalna tužiteljica dostavila prvostepenom sudu sporazume o priznanju krivnje sa optuženim M. A., M. S., G. O., M. S. i K. N., da je prvostepeni sud u odnosu na ove optužene razdvojio krivični postupak i da je Kantonalni sud u Bihaću u odvojenim krivičnim postupcima navedene sporazume prihvatio i ove optužene oglasio krivim (presude Kantonalnog suda u Bihaću, brojevi 01 0 K 017387 21 K od 28.10.2021. godine, 01 0 K 17552 21 K od 15.11.2021. godine, 01 0 K 017655 21 K od 24.12.2021. godine i 01 0 K 017654 21 K od 24.12.2021. godine) za krivično djelo Organizirani kriminal iz člana 342. stav 2., u vezi sa krivičnim djelima Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. i Krivotvorenje službene isprave iz člana 389. stavovi 1. i 2., a sve u vezi sa članom 54. istog zakona. Prvostepeni sud je, po stavu ovog suda, pravilno postupio kada zaključke o postojanju obilježja predmetnog krivičnog djela iz naprijed navedenih presuda nije cijenio u konkretnom krivičnom postupku, obzirom da su navedene presude donijete u drugim krivičnim postupcima i da zaključci suda iz tih presuda ne obavezuju prvostepeni sud. Stoga pozivanjem kantonalne tužiteljice na naprijed navedene pravomoćne presude Kantonalnog suda u Bihaću, kojim je taj sud optužene M. A., M. S., G. O., M. S. i K. N. oglasio krivim za navedeno krivično djelo, nije dovedena u pitanje pravilnost zaključka prvostepenog suda iz pobijane presude da u opisu krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 342. stav 2., u vezi sa krivičnim djelima Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. i Krivotvorenje službene isprave iz člana 389. stavovi 1. i 2. KZ FBiH, u vezi sa članom 54. istog zakona za koje se terete optuženi A. Š., A. R., M. I. i A. O., nisu navedene činjenice i okolnosti iz kojih bi se zaključilo da su ovi optuženi dobrovoljno pristupili grupi za organizirani kriminal i da su znali da su postali članovi grupe za organizirani kriminal koja je postojala radi činjenja krivičnih djela.

Osporavajući zaključak prvostepenog suda da u činjeničnom opisu krivičnih djela za koja se optuženi A. Š., A. R., M. I. i A. O. terete nisu navedeni svi konstitutivni elementi, odnosno da su u činjeničnom opisu krivičnih djela izostale činjenice i okolnosti da su optuženi dobrovoljno pristupili grupi za organizirani kriminal i da su znali da su postali članovi grupe za organizirani kriminal, kantonalna tužiteljica u žalbi navodi da je u činjeničnom supstratu optužnice navedeno ko je organizirao grupu za organizirani kriminal, ko su bili članovi grupe, šta je bio cilj grupe, te koji su bili zadaci i uloge svakog optuženog ponaosob, te smatra da iz takvog činjeničnog opisa proizilazi svijest optuženih o stvarnim okolnostima koje čine obilježje krivičnog djela za koje se terete, uključujući dobrovoljnost pristupanja grupi za organizirani kriminal i svijest o pripadnosti grupi za organizirani kriminal, pri čemu, po navodima iz žalbe, nije nužna svijest optuženih o pravnoj kvalifikaciji stvarnih činjenica. Kantonalna tužiteljica u žalbi navodi da je prvostepeni sud u pobijanoj presudi povrijedio Krivični zakon kada nije našao da postoje konstituirajuća obilježja krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 342. stav 2., u vezi sa krivičnim djelima Zloupotreba položaja ili ovlaštenja iz člana 383. stav 3. i

Krivotvorenje službene isprave iz člana 389. stavovi 1. i 2. KZ FBiH, a sve u vezi sa članom 54. istog zakona.

Najprije je potrebno ukazati da je odredbom člana 2. stav 21. KZ FBiH propisano da je grupa za organizirani kriminal organizirana grupa ljudi od najmanje tri osobe, koja postoji neko vrijeme, djelujući u cilju učinjenja jednog ili više krivičnih djela za koja se po zakonu može izreći kazna zatvora preko tri godine ili teža kazna. Uvjet za postojanje grupe za organizirani kriminal je svijest člana o pripadnosti grupi za organizirani kriminal, odnosno svijest o tome da čini određeno krivično djelo kao pripadnik grupe za organizirani kriminal.

U konkretnoj situaciji, prvostepeni sud je smatrao da u opisu krivičnog djela iz preambule optužnice nisu navedene činjenice i okolnosti iz kojih bi se zaključilo da su optuženi A. Š., A. R., M. I. i A. O. dobrovoljno pristupili grupi za organizirani kriminal, te da su znali da su postali članovi grupe za organizirani kriminal.

Ovakav zaključak prvostepenog suda nije mogao biti doveden u pitanje navodima iz žalbe kantonalne tužiteljice da je u opisu krivičnog djela iz preambule optužnice navedeno ko je organizirao grupu za organizirani kriminal, ko su bili članovi grupe, šta je bio cilj grupe, te koji su bili zadaci i uloge svakog optuženog ponaosob, obzirom da, i pored navedenog, a kako je to prvostepeni sud pravilno utvrdio, u opisu radnji koje se optuženima stavljaju na teret nisu navedene činjenice i okolnosti iz kojih proizilazi svijest optuženih o pripadnosti grupi za organizirani kriminal, odnosno da su optuženi bili svjesni da pristupaju grupi za organizirani kriminal i da čine krivična djela kao članovi grupe za organizirani kriminal, što predstavlja uvjet za postojanje krivičnog djela Organizirani kriminal iz člana 342. KZ FBiH, odnosno bitno obilježje navedenog krivičnog djela. Stoga nisu osnovani ni žalbeni navodi kantonalne tužiteljice da je prvostepeni sud povrijedio Krivični zakon kada je našao da ne postoje konstituirajuća obilježja krivičnog djela.

Iako je u uvodnom dijelu žalbe kantonalne tužiteljice navedeno da se tom žalbom pobija presuda Kantonalnog suda u Bihaću broj 01 0 K 011289 21 K od 27.11.2023. godine, kojom presudom su, pored ostalih, oslobođene od optužbe i optužene pravne osobe „Ortho Medicco“ d.o.o. Cazin i „Bauerfeind“ d.o.o. Bihać, obrazloženje žalbe ne sadrži bilo kakve navode kojima se dovodi u pitanje pravilnost pobijane presude u odnosu na ove optužene.

Iz svih naprijed navedenih razloga, ovaj sud je na osnovu člana 328. ZKP FBiH odlučio kao u izreci ove presude.

Zapisničar
Senida Kurtović, s.r.

Predsjednica vijeća
Ismeta Mujanović, s.r.

